

Ni Elder Quentin L. Cook
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mga Gamut ug mga Sanga

Ang pagpadali sa family history ug buhat sa templo sa atong panahon importante alang sa kaluwasan ug kahimayaan sa mga pamilya.

Sa wala pa siya mamatay sa kanser niadtong 1981, ang nakontrober-siya nga tagsulat nga si William Saroyan miingon sa press, “Ang tanan mamatay, apan nagtuo gyud ko nga wala koy labut. Karon unsa man?”¹

Ang “karon unsa man” atubangan sa kamatayon ning kinabuhi ug ang “karon unsa man” sa paghunahuna sa kinabuhi human sa kamatayon mao ang sentro sa mga pangutana sa kalag nga maayong pagkatubag sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo sa plano sa Amahan sa kalipay.

Niining kinabuhia kita mokatawa, mohilak, motrabaho, modula, mabuhi, ug dayon mamatay. Si Job nangutana, “Kon ang tawo mamatay, mabuhi ba siya pag-usab?”² Ang tubag mao ang lanog nga oo tungod sa maulaong sakripisyo sa Manluluwas. Kabahin sa nag-unang pagpasabut ni Job sa pangutana maka-interes: “Ang tawo, nga natawo sa usa ka babaye, hamubo ra sa panuigon. . . . Siya mobuswak sama sa usa ka bulak, ug pagaputlon. . . . Adunay kalauman sa usa ka kahoy, kong kana pagaputlon aron nga manalingsing pag-usab, ug nga ang diyutayng sanga niana dili mohunong

. . . ug mananga ingon sa usa ka tanom.”³

Ang plano sa atong Amahan ka-labut sa mga pamilya. Pipila sa mga kasulatan migamit sa konsepto sa kahoy uban sa mga gamut ug mga sanga niini isip pasumbingay.

Sa panapos nga kapitulo sa Daang Tugon, si Malaquias, sa paghulagway sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas, migamit niini nga sumbingay.

Namulong kabahin sa mapagarbuhon ug dautan, siya mihatag og gibug-aton nga sila pagasunogon daw tuod sa balili ug “nga kini dili magbilin kanila bisan gamut, ni sanga.”⁴ Si Malaquias mitapos niining kapitulo uban sa saad sa Ginoo:

“Ania karon, akong ipadala kaninyo si Elias ang manalagna, sa dili pa moabut ang dako ug makalilisang nga adlaw sa Ginoo:

“Ug iyang pabalikon ang kasingkasing sa mga amahan ngadto sa mga bata, ug ang kasingkasing sa mga bata ngadto sa ilang mga amahan, tingali unya ako moanhi ug samaran ko ang yuta pinaagi sa usa ka panghimaraut.”⁵

Sa pagsugod sa Pagpahiuli, si Moroni mihatag og gibug-aton niining mensahe sa iyang unang instruksyon sa batan-ong Joseph Smith niadtong 1823.⁶

Mga Kristiyano ug mga Judeo sa tibuok kalibutan midawat sa asoy ni Elijah sa Daang Tugon.⁷ Siya ang katapusang propeta nga naghupot sa gahum sa pagbugkos sa Melchizedek Priesthood sa wala pa si Jesukristo.⁸

Si Elijah Mipahiuli sa mga Yawe

Ang pagbalik ni Elijah nahitabo sa Kirtland Temple niadtong Abril 3, 1836. Iyang gipahayag nga siya nag-tuman sa saad ni Malaquias. Iyang gihatag ang mga yawe sa priesthood sa pagbugkos sa mga pamilya niining dispensasyon.⁹ Ang misyon ni Elijah gitabangan nianang usahay pagatawgon nga espiritu ni Elijah, nga, sa gitudlo ni Elder Russell M. Nelson, maoy “evidensya sa Espiritu Santo nga nagsaksi sa balaanong kinaiya sa pamilya.”¹⁰

Ang Manluluwas tataw kon unsa ka kinahanglan ang bunyag. Siya mitudlo, “Gawas kon ang tawo igaanak sa tubig ug sa Espiritu, dili siya makasulod sa gingharian sa Dios.”¹¹ Ang Manluluwas mismo gibunyagan isip ehemplo. Unsa na man ang nangamatay nga wala mabunyagi?

Ang Doktrina sa Buhat sa Templo ug Family History

Niadtong Oktubre 11, 1840, sa Nauvoo, si Vilate Kimball misulat

ngadto sa iyang bana, si Elder Heber C. Kimball, kinsa nagserbisyo og misyon sa Great Britain kauban sa ubang sakop sa Napulog Duha. Ang kinatibukang komperensya sa Oktubre pipila ka adlaw pa lang nga gipahigayon.

Mokutlo ko sa mga parte sa personal nga sulat ni Vilate. “Kadto ang labing dako ug labing makaikag nga komperensya sukad naorganisar ang Simbahan. . . . Si Presidente [Joseph] Smith mihisgut og bag-o ug mahimayaong hilisgutan. . . . Kana, ang mabunyagan alang sa patay. Si Pablo namulong niini, sa Unang Mga Taga-Corinto kapitulo 15 bersikulo 29. Si Joseph nakadawat og mas hingpit nga pagpasabut niini pinaagi sa pagpadayag. Siya miingon nga pribilehiyo [sa mga sakop] niini nga simbahan nga mabunyagan alang sa tanan nilang kaparyentehan nga namatay sa wala pa moabut kini nga ebanghelyo. . . . Sa pagbuhat niini, nahimo kitang tigtabang nila, ug naghatag nila sa pribilehiyo nga mobangon sa Unang Pagkabanhaw. Miingon siya nga ang ebanghelyo isangyaw kanila sa bilangoan.”

Si Vilate midugang: “Gusto ko nga mabunyagan alang sa akong mama. . . . Dili ba mahimayaon kini nga doktrina?”¹²

Ang doktrina sa paghiusa sa mga pamilya miabut pagtulun-an ngadto sa lain nga pagtulun-an ug lagda ngadto sa lain nga lagda. Ang gitugyan nga mga ordinansa maoy sentro sa pagbugkos og mahangturong mga pamilya, nagsumpay sa mga gamut ngadto sa mga sanga.

Ang doktrina sa pamilya kalabut sa family history ug buhat sa templo klaro. Ang Ginoo sa Iyang orihinal nga pagpadayag nagpasabut sa “bunyang alang sa *inyong* mga patay.”¹³ Ang atong doktrinal nga obligasyon mao ang ngadto sa atong mga katigulangan. Kini tungod kay ang celestial nga pag-organisar sa langit gibasi sa mga pamilya.¹⁴ Ang Unang Kapangulohan nag-awhag sa mga miyembro, ilabi na ang kabatan-onan ug mga young single adult, nga hatagan og gibug-aton ang buhat sa family history ug mga ordinansa alang sa ilang

kaugalingong ngalan sa pamilya o sa mga ngalan sa katigulangan sa mga miyembro sa ilang ward ug stake.¹⁵ Kinahanglang makonektar kita ngadto sa atong mga gamut ug mga sanga. Ang hunahuna nga makonektar kita sa mahangturong dapit mahimayaon gayud.

Mga Templo

Si Wilford Woodruff mipasabut nga igo nga nabuhi si Propetang Joseph Smith aron mahan-ay ang pundasyon sa buhat sa templo. Sa katapusang higayon, si Joseph Smith, nakigkita sa Korum sa Napulog Duha, iyang gipahigayon kanila ang ilang endowment.¹⁶

Human gipatay ang Propeta, ang mga Santos mihuman sa Nauvoo Temple, ug ang gahum sa pagbugkos gigamit sa pagpanalangin sa liboan ka matitud-anong mga miyembro sa wala pa molalin ngadto sa bukirang kasadpan. Paglabay sa treynta ka tuig, sa pagkahuman sa St. George Temple, si Presidente Brigham Young mihatag og gibug-aton sa mahangturong importansya nga ang makaluwas nga mga ordinansa anaa na alang sa mga buhi ug mga patay.¹⁷

Yano kining gisulti ni Presidente Wilford Woodruff: “Wala pa gyuy bisan unsang baruganan nga gipadayag sa Ginoo nga akong gikalipay og dakokaysa pagtubos sa atong mga patay; nga makauban nato ang atong mga amahan, atong mga inahan, atong mga asawa, ug atong mga anak sa organisasyon sa pamilya, sa buntag sa unang pagkabanhaw ug sa Celestial nga Ginghamarian. Kini mao ang labing taas nga baruganan. Takus gyud kini sa tanang sakripisyo.”¹⁸

Pagkanindot nga panahon nga mabuhi. Kini ang katapusang dispensasyon, ug atong mabati ang pagpadali sa buhat sa kaluwasan sa matag dapit diin ang makaluwas nga ordinansa nalakip.¹⁹ Duna na kitay mga templo sa halos tibuok bahin sa kalibutan aron sa pagsangkap niining makaluwas nga mga ordinansa. Ang pagtambong sa templo alang sa

espirituhanong pagbag-o, kalinaw, pagkaluwas sa kakuyaw, ug direksyon sa atong mga kinabuhi usa usab ka dakong panalangin.²⁰

Wala pay tuig human gitawag si Presidente Thomas S. Monson isip Apostol, iyang gipahinungod ang Los Angeles Temple Genealogical Library. Siya namulong sa patay nga mga katigulangan “naghulat [alang] sa adlaw nga kita mobuhat sa pagsiksik nga gikinahanglan sa pag-andam sa dalan, . . . [ug] mosulod sa balay sa Dios ug mobuhat nianang buhat . . . nga sila . . . dili makahimo.”²¹

Dihang si Elder Monson mihatag sa pahinungod nga pagpamulong niadtong Hunyo 20, 1964, aduna lay 12 ka magamit nga mga templo. Sa panahon nga si Presidente Monson nagserbisyo sa taas nga mga konseho sa Simbahan, 130 sa atong 142 nga magamit nga mga templo una na nga napahinungod. Milagruso gyud nga makita ang pagpadali sa buhat sa kaluwasan sa atong panahon. Beynte-otso pa ka dugang nga templo ang napahibalo na ug anaa na sa lain-laing ang-ang sa pagkumpleto. Otsentay-singko porsyento sa mga sakop sa Simbahan nagpuyo sulod sa 200 ka milya (320 km) gikan sa usa ka templo.

Teknolohiya sa History Technology

Ang teknolohiya sa family history milambo na usab og maayo. Si

Presidente Howard W. Hunter namahayag niadtong Nobyembre 1994: “Misugod na kita paggamit sa teknolohiya sa impormasyon sa pagpadali sa sagradong buhat sa pagsangkap og mga ordinansa alang sa mga patay. Ang tahas sa teknolohiya . . . gipadali sa Ginoo mismo. . . Hinoon, sinugdanan pa lang kini sa unsay atong mabuhat niini nga mga himan.”²²

Sa 19 ka tuig sukad niini nga propetikanhong pamahayag, halos dili matuohan ang paglambo sa teknolohiya. Usa ka 36 anyos nga inahan bag-o lang miingon kanako, “Hunahunaa lang—gikan sa paggamit namo og mga microfilm reader sa gipahinungod nga mga sentro sa family history ngadto sa akong lamesa gamit ang akong computer nagbuhat sa family history kon matulog na ang akong mga anak.” Mga kaigsoonan, ang mga sentro sa family history anaa na sa atong mga panimalay.

Ang buhat sa templo ug family history dili lang kabahin nato. Hunahunaa kadtong naa sa pikas bahin sa tabil nga naghulat sa makaluwas nga mga ordinansa nga magbuhi kanila gikan sa bilanggoan sa espiritu. Ang *bilanggoan* gipasabut nga “kahimtang sa pagkapinugngan o pagkadinakpan.”²³ Kadtong anaa sa pagkadinakpan tingali mangutana sama kang William Saroyan: “Karon unsa man?”

Usa ka matitud-anon nga sister mipaambit og usa ka espesyal nga kasinatian sa Salt Lake Temple. Samtang anaa sa lawak sa kumpirmasyon, human ang ordinansa sa kumpirmasyon gisulti, iyang nadungog, “Ang binilanggo mahimo nga gawasnon!” Mibati siya nga magdali og maayo alang niadtong naghulat nga himoon ang bunyag ug kumpirmasyon alang nila. Sa pagpauli, gisiksik niya ang kasulatan alang sa mga pulong nga iyang nadungog. Iyang nakit-an ang pamahayag ni Joseph Smith sa seksyon 128 sa Doktrina ug mga Pakigsaad: “Himoa ang inyong mga kasingkasing nga magmaya, ug paglipay sa hilabihan. Himoa ang yuta sa kalit motungha ngadto sa pag-awit. Himoa ang mga patay nga mopahayag og mga awit sa walay katapusan nga

pagdayeg ngadto ni Haring Immanuel, kinsa na-orden, sa wala pa ang kalibutan, niana nga nakahimo kanato sa pagtubos kanila gikan sa ilang bilanggoan; kay ang binilanggo mahimo nga gawasnon.”²⁴

Ang pangutana mao, unsay kinahanglan natong buhaton? Ang tambag ni Propetang Joseph mao ang pag-presentar ngadto sa templo sa “mga talaan sa atong mga patay, nga takus sa tanan nga pagdawat.”²⁵

Ang kapanguloan sa Simbahan nanawagan ngadto sa nagtubo nga kaliwatan nga mag-una sa paggamit sa teknolohiya aron masinati ang Espiritu ni Elijah, sa pagsiksik sa ilang katigulangan, ug sa pagpahigayon sa mga ordinansa sa templo alang kanila.²⁶ Kadaghanan sa lisud nga mga buhat sa pagpadali sa buhat sa kaluwasan alang sa mga buhi ug mga patay buhaton ninyo nga kabatan-onan.²⁷

Kon ang kabatan-onan sa matag ward dili lang moadto sa templo ug mobuhat sa mga bunyag sa ilang mga patay apan motabang usab sa ilang mga pamilya ug ubang sakop sa ward sa paghatag og mga pangalan alang sa ordinansa nga ilang buhaton, sila ug ang Simbahan mapanalanginan og maayo. Ayaw og ipakamenos ang impluwensya sa patay sa pagtabang sa inyong paningkamot ug sa kalipay nga sa katapusan inyong mahimamat kadtong inyong giserbisyoan. Ang mahinungdanong panalangin sa paghiusa sa atong mga pamilya halos lapas pa sa atong panabut.²⁸

Sa kinatibuk-ang miyembro sa Simbahan, singkwentay uno porsyento sa mga hamtong wala malista ang duha ka ginikanan sa Family Tree nga seksyon sa FamilySearch Internet site sa Simbahan. Sais sentay singko porsyento sa mga hamtong walay lista sa upat ka mga apohan.²⁹ Hinumdumi, kita nga wala ang atong mga gamut ug mga sanga dili maluwas. Ang mga miyembro sa Simbahan kinahanglang mobutang niini nga impormasyon.

Sa katapusan anaa na kanato ang doktrina, mga templo, ug teknolohiya aron mabuhat sa mga pamilya kining mahimayaong buhat sa kaluwasan. Mosugyot ko og usa ka paagi nga

mahimo kini. Ang mga pamilya mahimong magmiting alang sa “Family Tree Gathering.” Kinahanglang pabalik-balik kini nga paningkamot. Ang tanan magdala og unsay anaa na nga family history, mga istorya, ug mga litrato, lakip ang gipanggang mga kabtangan sa mga apohan ug ginikanan. Ang atong kabatan-onan naghinamhinam makat-on kabahin sa kinabuhi sa mga sakop sa pamilya—asa sila gikan ug unsa ang kahimtang sa ilang pagpuyo. Daghan nila mibati ngadto sa ilang mga amahan. Ganahan sila sa mga istorya ug mga litrato, ug duna silay kahanas sa teknolohiya sa pag-scan ug pag-upload niining mga istorya ug litrato ngadto sa Family Tree ug pagkonektar sa mga dokumento ngadto sa mga katigulangan aron mapreserbar kini. Siyempre, ang nag-unang tuyo mao ang pagtino unsa nga mga ordinansa ang gikinahanglan pa nga buhaton ug pagpahiluna sa kinahanglang buhat sa templo. Ang booklet nga *My Family* magamit sa pagtala sa mga impormasyon, istorya,

ug mga litrato sa pamilya nga mahimo dayong ma-upload sa Family Tree.

Ang mga pasalig ug gilauman sa pamilya kinahanglang maoy labing prayoridad aron sa pagpanalipod sa atong balaanong padulngan. Alang niadtong nangita og mas mabungahong paggamit sa Adlawng Igpapahulay alang sa tibuok pamilya, ang pagpadali niini nga buhat maoy nindot buhaton. Usa ka inahan magarbuhong nanugid nga ang iyang 17 anyos nga anak nga lalaki mogamit sa computer human sa pagsimba sa Dominggo aron mobuhat sa family history ug ang iyang 10 anyos nga anak nga lalaki ganahang maminaw sa mga istorya ug motan-aw sa litrato sa iyang katigulangan. Mipanalangin kini sa ilang tibuok pamilya nga masinati ang espiritu ni Elijah. Ang atong bililhong mga gamut ug mga sanga kinahanglang maamumahan.

Si Jesukristo mihatag sa Iyang kinabuhi diha sa Pag-ula. Iyang gitubag ang importanteng pangutana ni Job. Iyang gibuntog ang kamatayon

alang sa tanang katawhan, nga dili nato mahimo sa atong kaugalingon. Hinoon, makapahigayon kita sa gitug-yan nga mga ordinansa ug tinud-anay nga mahimong manluluwas sa Bukid sa Zion³⁰ alang sa atong pamilya aron kita, uban kanila, mahimaya ug maluwas.

Ako mosaksi sa maulaong sakripisyo sa Manluluwas ug sa kasiguroan sa plano sa Amahan alang nato ug sa atong pamilya. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. William Saroyan, sa Henry Allen, “Raging against Aging,” *Wall Street Journal*, Dis. 31, 2011–Ene. 1, 2012, C9.
2. Job 14:14.
3. Job 14:1, 2, 7, 9.
4. Malaquias 4:1. Bag-ohay lang pipila ka mga artikulo mitaho sa nagkadaghang mga tawo nga mipili nga dili makabaton og anak aron mouswag ang ilang matang sa pagpuyo (tan-awa sa Abby Ellin, “The Childless Plan for Their Fading Days,” *New York Times*, Feb. 15, 2014, B4). Daghang nasud nagkagamay ang populasyon tungod niini nga mga pagpili. Usahay pagatawgon kini nga “demographic winter” (tan-awa sa *The New Economic Reality: Demographic Winter* [documentary], byutv.org/shows).
5. Malaquias 4:5–6.
6. Tan-awa sa *History of the Church*, 1:12; Doktrina ug mga Pakigsaad 2.
7. Ang mga Judeo naghulat sa pagbalik ni Elias sulod sa 2,400 ka tuig. Hangtud karon, sa ilang tinuig nga Passover Seders,

o mga panihapon, moandam sila og luna alang niya ug moadto sa pultahan naglaum nga siya miabut na sa pagbutyag sa pagbalik sa Mesiyas.

8. Tan-awa sa Giya Ngadto sa mga Kasulatan, “Elijah.”
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 110:14–16; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 2.
10. Russell M. Nelson, “A New Harvest Time,” *Ensign*, Mayo 1998, 34.
11. Juan 3:5.
12. Vilate M. Kimball ngadto ni Heber C. Kimball, Okt. 11, 1840, Vilate M. Kimball letters, Church History Library; ang spelling ug capitalization gi-estandard.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 127:5; emphasis gidugang.
14. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Fielding Smith* (2013), 76.
15. Tan-awa sa First Presidency letter, Okt. 8, 2012.
16. Tan-awa sa *The Discourses of Wilford Woodruff*, sel. G. Homer Durham (1946), 147.
17. Si Brigham Young miingon, “Ang gusto lang nako nga makita kining katawhan nga nagpahinungod sa ilang katigayunan ug interes sa pagtukod sa gingharian sa Dios, pagtukod og mga templo, ug dinhi mangalagad alang sa mga buhi ug mga patay . . . nga sila pagakoronahan isip mga anak sa Makagagahum” (*Deseret News*, Sept. 6, 1876, 498). Ang bunyag sa mga patay gisugdan niadtong Enero 9, 1877, ug ang endowment alang sa mga patay gipahigayon paglabay sa duha ka adlaw. Ang kalipay niini gipadayag ni Lucy B. Young, kinsa miingon “mapasalamatan siya sa posibilidad nga dawaton sa [iyang patay nga kaparyentehan] uban sa paghangup,

sama sa tanan pinaagi niadtong kinsa dili makabuhay alang sa ilang kaugalingon” (sa Richard E. Bennett, “Which Is the Wisest Course? The Transformation in Mormon Temple Consciousness, 1870–1898,” *BYU Studies Quarterly*, vol. 52, nu. 2 [2013], 22).

18. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Wilford Woodruff* (2004), 213–14.
19. Si Presidente Wilford Woodruff (kinsa naila nga usa sa labing maayo nga misyonaryo sa tanang panahon alang sa buhi), namulong kabahin sa buhat alang sa patay, miingon: “Gihunahunako kini nga bahin sa atong pangalagad ingon nga misyon ingon ka importante sa pagtudlo sa mga buhi; ang mga patay makadungog sa tingog sa mga sulugoon sa Dios sa kalibutan sa espiritu, ug dili sila makaapil sa buntag sa [unang] pagkabanhaw, gawas lang kon usa ka piho nga ordinansa gihimo, alang [kanila].” Miingon usab siya, “Kini sama kaimportante sa pagluwas sa patay . . . og usa ka tawo nga buhi” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Wilford Woodruff*, 208).
20. Si Presidente Howard W. Hunter midapit sa mga miyembro sa Simbahan sa pag-adto sa templo kanunay “alang sa personal nga panalangin sa pagsimba diha sa templo, alang sa kasagrado ug maluwas sa kakuyaw nga anaa sulod nianang balaan ug gipahinungod nga mga bongbong. . . . Balaan kini ngadto sa Ginoo. Kinahanglang balaan kini ngari kanato” (“The Great Symbol of Our Membership,” *Tambuli*, Nob. 1994, 6).
21. “Messages of Inspiration from President Thomas S. Monson,” *Church News*, Dis. 29, 2013, 2.
22. Howard W. Hunter, “We Have a Work to Do,” *Ensign*, Mar. 1995, 65.
23. *Merriam-Webster’s Collegiate Dictionary*, 11th ed. (2003), “prison.”
24. Doktrina ug mga Pakigsaad 128:22; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:42. “Sa wala pa [ang] kalibutan, ang Ginoo mi-orden nianang nagtugot sa mga espiritu sa [bilanggoan] nga matubos” (index to the triple combination, “Prison”).
25. Doktrina ug mga Pakigsaad 128:24.
26. Tan-awa sa First Presidency letter, Okt. 8, 2012; tan-awa usab sa David A. Bednar, “Ang mga Kasingkasing sa mga Anak Mobati,” *Liahona*, Nob. 2011, 24–27; R. Scott Lloyd, “Find Our Cousins’: Apostle [Neil L. Andersen] Counsels LDS Youth at RootsTech Conference,” *Church News*, Feb. 16, 2014, 8–9.
27. Usa ka bag-ong pagtuon nagpakita nga usa sa gihatagan og gibug-aton niini nga henerasyon mao ang kinabuhi nga makahuluganon diin sila “mohatag ngadto sa uban ug ipunting ang ilang kaugalingon ngadto sa mas dako nga katuyoan” (Emily Esfahani Smith ug Jennifer L. Aaker, “Millennial Searchers,” *New York Times Sunday Review*, Dis. 1, 2013, 6).
28. Tan-awa sa Howard W. Hunter, “A Temple-Motivated People,” *Liahona*, Mayo 1995, 2–7.
29. Ang mga estatistika gihatag pinaagi sa Family History Department.
30. Tan-awa sa Abdias 1:21.